

Ikt. szám:

2. melléklet

**Gyulai Szakképzési Centrum Harruckern János
Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium**

Kollégium szakmai program

2023/2024-es tanév
Hatályos: 2023. szeptember 1-től

Czeglédiné Szappanos Anita
igazgató

Tartalom

1.	Kollégium bemutatása	4
2.	A működés belső feltételrendszere	4
2.1.	Személyi feltételek illetve elvárások	4
2.2.	Kollégiumi élet szervezettsége	5
2.3.	Kollégium kapcsolatrendszere	5
2.4.	A kollégiumi nevelés- oktatás főbb alapelvei	6
2.5.	A kollégiumi életrend szervezésének pedagógiai elvei	6
2.6.	Kollégiumi tanulás pedagógiai elvei	7
2.7.	A kollégiumi szabadidő-szervezés	7
2.8.	A tanulók fejlődését, tehetséggondozását, felzárkóztatását, pályaválasztását, önálló életkezdését elősegítő tevékenységek	7
2.9.	A kollégiumi közösségi élet fejlesztésének módszerei, eszközei, a művelődés és sportolási tevékenység szervezése	8
3.	A pedagógiai tevékenység szerkezete	8
3.1.	A kötelezően biztosítandó foglalkozások rendszere, szerkezete	8
3.2.	Felkészítő foglalkozások	8
3.3.	Fejlesztő, felzárkóztató, tehetséggondozást segítő foglalkozások	9
3.4.	Napi felkészülés	9
3.5.	Csoportfoglalkozások	10
3.6.	Témakörök	12
	3.6.1. Tanulás tanítása	12
	3.6.2. Az erkölcsi nevelés	13
	3.6.3. Nemzeti Öntudat, hazafias nevelés	13
	3.6.4. Állampolgárságra, demokráciára nevelés	14
	3.6.5. Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése	14
	3.6.6. A családi életre nevelés	15
	3.6.7. Testi és lelki egészségre nevelés	15
	3.6.8. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	16
	3.6.9. Fenntarthatóság, környezettudatosság	16
	3.6.10. Pályaorientáció	17
	3.6.11. Gazdasági és pénzügyi nevelés	17
	3.6.12. Médiatudatosságra nevelés	18
3.7.	Speciális ismereteket adó foglalkozások	18
3.7.1.	Szabadidő eltöltését szolgáló csoportfoglalkozások	18

3.7.2.	Szabadon választható kötelező foglalkozások	19
3.8.	Kollégiumi „Jó gyakorlatok”	19
3.9.	Diáksportkör	20
3.10.	Egyéni törődés	20
3.11.	Pedagógiai felügyelet	20
4.	Feladatok, tevékenységkategóriák	21
4.1	A tanulási és gondolkodási kultúra fejlesztése	21
4.2	Szociális kompetenciák fejlesztése	23
4.3	Önálló életkezdés támogatása	23
4.4	A kulturált életmódra nevelés, szuverén világnézet kialakulásának segítése	23
4.5	Egészséges életmód, környezettudatos magatartás kialakításának segítése	24
4.6	Társadalmi, gazdálkodási jártasságok fejlesztése	24
4.7	A pályaaorientáció segítése	24
4.8	A kollégium hagyományai és tovább fejlesztésének terve	25
4.9	A kollégisták életével összefüggő hagyományok	25
4.10	Egyéb ünnepek	25
4.11	A gyermek – és ifjúságvédelemmel összefüggő tevékenység	26
4.12	Esélyegyenlőség	27
5.	A nemzeti, etnikai kisebbséghez tartozók kollégiumi nevelése	28
6.	Diák-önkormányzati tevékenység	28
7.	A szülővel való kapcsolattartás és együttműködés formái	29
8.	A pedagógiai program végrehajtásához szükséges, a nevelő- oktató munkát segítő eszközök, felszerelések jegyzéke	30
9.	A kollégiumi nevelés minőségének, eredményességének értelmezése	30

1. Kollégiumról bemutatása:

Az intézmény kollégiumai:

- 5700 Gyula Szent István utca 38. Leánykollégium
- 5700 Gyula Szent István utca 69. Fiúkollégium

A kollégium jellege: többcélú oktatási intézmény része.

A kollégium vezetője: a kollégium vezetésével megbízott igazgatóhelyettes (továbbiakban igazgatóhelyettes), közvetlen felettese az intézmény igazgatója.

2. A működés belső feltételrendszere

2.1. Személyi feltételek, illetve elvárások

Pedagógiai munkát végzők, és a pedagógiai munkát közvetlenül segítők:

Az oktató (kollégiumi nevelő), pedagógiai asszisztens

- a kollégiumi oktatótestület tagjaival és vezetőjével, az iskolai oktatótestület tagjaival szoros szakmai együttműködésben végezze munkáját,
- legyen képes a nevelési folyamat megtervezésére, megszervezésére, irányítására, ellenőrzésére, értékelésére, legyen járatos a különböző pedagógiai eljárások, módszerek alkalmazásában,
- egyéniségével, megjelenésével, felkészültségével, műveltségével, életmódjával, követendő példaként szolgáljon a gyermekek számára,
- lehetőség szerint megfelelő empátiával rendelkezzen, oktatói-nevelői eljárásaiban, pedagógiai kommunikációjában, a tanulók iránti tiszteletet, bizalmat és szeretetet helyezze előtérbe,
- legyen képes a diákok helyzetének, személyiségének megismerésére, megértésére,
- alakítson ki a diákokkal őszinte bizalmon alapuló viszonyt,
- kezelje eredményesen a kialakuló konfliktus helyzeteket,
- folyamatosan működjön együtt munkája során, a tanulók közösségeivel, a nevelésükben részt vevő személyekkel, intézményekkel, kisebbségi szervezetekkel, önkormányzatokkal, a szülőkkel és más a tanulók nevelésében érintett partnerekkel,
- a pedagógiai munkát végzők rendszeres önképzéssel, szervezett továbbképzéssel, a szakirodalom folyamatos tanulmányozásával a nevelő-oktató munkával kapcsolatos törvények megismerésével, megújított, korszerű szakmai ismeretekkel rendelkezzenek.

Tárgyi, környezeti feltételek

A kollégium körzeti feladatokat lát el. Önálló beiskolázást nem folytat. Belső és külső környezete biztosítja a nevelési célok megvalósíthatóságát, a kollégisták biztonságát,

kényelmét, megfelel az otthonosság általános kritériumainak. A sikeres tanulmányok folytatására felvételt nyert tanulóknak férőhelyet biztosít, lehetőséget nyújt az önképzésre, önmegvalósításra, a tehetség kibontakoztatására, elősegíti művelődésüket, testedzésüket, a szabadidő hasznos és tartalmas eltöltését. Körzetét az iskolákba felvett tanulók lakhelye határozza meg.

2.2. Kollégiumi élet szervezettsége

A kollégium – belső életének szabályozása során – biztosítja a tanulók optimális testi-lelki fejlődésének feltételeit, beleértve a rendszeres egészséges étkezést, a tisztálkodást, az előírásoknak megfelelő egészségügyi ellátást. Figyelembe veszi a speciális tanulói, szülői és iskolai igényeket, valamint az intézményi hagyományokat, szokásokat is. A tanulók napi életének kereteit úgy szervezi, hogy az egyes tevékenységek belső arányai – a jogszabályi keretek között – a tanulók egyéni és életkori sajátosságaihoz igazodjanak. A kollégiumi élet belső szabályozását a kollégium vezetőjének irányításával a kollégiumi oktatótestület a belső és a külső környezet változásait figyelembe véve alakítja.

A kollégiumi élet megszervezésében jelentős szerepet tölt be a kollégium diákönkormányzata. A kollégiumnak biztosítani kell, hogy a diákok választott tisztségviselőik révén részt vehessenek a tanulóközösségek mindennapi életével kapcsolatos célok kijelölésében, a feladatok végrehajtásában, valamint az elért eredmények értékelésében.

Lehetővé kell tenni, hogy a diákönkormányzat tagjai és vezetője megismerjék és a mindennapi gyakorlatban felelősen alkalmazzák a demokratikus érdekérvényesítés, a problémamegoldás és a konfliktuskezelés technikáit, módszereit.

A kollégium a maga sajátos eszközeivel kiépíti, folyamatosan ápolja és megújítja az arculatához kapcsolódó hagyományait, erősíti a kollégiumi közösség együvé tartozását.

A kollégisták az iskola beiskolázási körzetéből 30 településről, általában a Dél- Alföldi régióból érkeznek.

2.3. Kollégium kapcsolatrendszere

A kollégium nevelési feladatainak eredményes megoldása érdekében rendszeres kapcsolatot tart a szülőkkel, illetve a tanuló törvényes képviselőjével, szülői szervezettel, a kapcsolódó iskolákkal, társintézményekkel, szociálisan hátrányos helyzetű tanuló, valamint veszélyeztetett gyermek esetében a gyermekjóléti szolgálattal, a település – a tanulók nevelésében érintett – intézményeivel, civil szervezeteivel, szakmai közösségeivel, a kisebbségi önkormányzattal, továbbá minden olyan szervezettel, amely a kollégiumi nevelés céljainak megvalósítását elősegítheti.

A kapcsolatok kialakításában, gazdagításában és fenntartásában a kollégium nyitott és kezdeményező. A kollégium szakmai programjában rögzíti a szülőkkel és az iskolákkal való kapcsolattartás és együttműködés formáit, melyek alkalmazkodnak a kollégium feladataihoz.

A kollégium rendszeres munkakapcsolatot tart a fenntartóval, az intézményt támogató alapítvány kuratóriumával, valamint az alábbi szervezetekkel:

- Rendőrség
- Tűzoltóság

- Drogambulancia
- Városi és megyei közintézmények
- Iskolaorvos
- Sportegyesületek
- Kollégisták lakhelye szerinti polgármesteri hivatalok
- Gyámhivatal
- Családsegítő- Gyermekjóléti Szolgálat és Krízisellátó Intézményei
- Kisebbségi Önkormányzat

Az intézményt külső kapcsolataiban az igazgatóhelyettes képviseli. Az igazgatóhelyettes ezen feladatát megoszthatja, átadhatja a külső kapcsolattartás jellegétől függően közvetlen munkatársainak és más személyeknek eseti, vagy állandó megbízás alapján.

2.4. A kollégiumi nevelés- oktatás főbb alapelvei

- Reális társadalomkép kialakítása a nevelési- oktatási folyamat által.
- Önszervezésre képes, valós önismerettel és önkormányzati készségekkel, közösségi affinitással és asszimilációval, a demokratizmus lényegének ismereteivel rendelkező fiatalok nevelése.
- A konstruktív életvezetési technikák megismertetése, életmód-, életvitel- mintaadás, tudás és kultúráközvetítés.

A kollégium pedagógiai tevékenysége során kiegészíti a családi és iskolai nevelést, egyben szociális ellátást, biztonságot és érzelmi védettséget nyújt. Az intézmény a megfelelő pedagógiai környezet biztosításával elősegíti - a diákok önszerveződése során kialakuló „mikro-társadalomban” - az önkormányzó képesség, a döntés és felelősség, a konfliktuskezelés demokratikus technikáinak elsajátítását, gyakorlását. Cél a tanulók szocializációjának, kiegyensúlyozott és egészséges fejlődésének, tanulásának, a sikeres életpályára való felkészítésének segítése, személyiségének fejlesztése.

Ezzel segítséget nyújtunk a sikeres társadalmi beilleszkedéshez.

A kollégium kiemelt társadalompolitikai szerepe és feladata, hogy a diákok számára - lakóhelyüktől és szociális helyzetüktől függetlenül - biztosítja a minőségi tudáshoz történő hozzáférést, így meghatározó jelentősége van az esélyteremtés és a társadalmi mobilitás elősegítésében.

2.5. A kollégiumi életrend szervezésének pedagógiai elvei

- A fejlődés-lélektani sajátosságok figyelembe vétele, a terhelés és a rekreáció megfelelő arányának biztosítása.
- Integrált nevelés, az integrációt elősegítő pedagógiai módszerek alkalmazása.
- A lakhatási feltételek folyamatos javítása, közösségi és egyéni komfort növelése.
- Magas színvonalú épített, alakított, szakmai szellemi környezet valamint humánus bánásmód és pedagógiai kultúra biztosítása.
- A nemzeti hagyományok megőrzése, a nemzeti azonosságtudat fejlesztése.

2.6. Kollégiumi tanulás pedagógiai elvei

- A tanulás pszichés feltételeinek biztosítása.
- Az irányított iskolai munkát elmélyítő tanulás, ismereteket közvetítő tanulás.
- Tapasztalás, gyakorlás, ismétlés.
- A megismerő funkciókat fejlesztő tanulás.
- A készségek kialakulását és a képességek fejlődését segítő tanulás.
- Az eredményes tanulás objektív feltételeinek biztosítása: az eszközök, helységek, a könyvtár, állandó oktatói segítség.
- Az eredményes tanulási típusok következetes alkalmazása: tananyaghoz kötött, pótló, elmélyítő, kiegészítő, érdeklődésen alapuló, homogén, heterogén összetétel.
- A napi- heti ciklusra tervezett tanulás feltételeinek biztosítása: tematikus, tartalma és ideje elrendezett műveltségi területek szerint.
- A tanulási módszerek differenciált alkalmazása: frontális, csoportmunka, kompetencia alapú, vegyes, verbális és szemléltetett felkészülést igénylő, vagy spontán, egyéni.

2.7. A kollégiumi szabadidő-szervezés

- belső, napirendbe illesztett tervszerű,
- külső gyakorlat tervezetten,
- mindkettő, aktuális tevékenységektől függően, spontán.

2.8. A tanulók fejlődését, tehetséggondozását, felzárkóztatását, pályaválasztását, önálló életkezdését elősegítő tevékenységek

A kollégiumi közösség nevelési-oktatási folyamatában meghatározzuk a következetesen megvalósítható funkciókat, amely tevékenységkeretek az elvek megvalósítását biztosítják.

- Szociális funkció: a kollégiumot minden igénybe vevő számára azonos esélyt, lehetőséget kínál, minden tanuló a teljes feltételrendszert igénybe veheti.
- Szocializációs, életmódmintát adó funkciók: az eltérő családi közösségekből, kultúrákból hozott szokásokra épít (kommunikáció, tárgyalástechnika, életmódkultúra, életvitel, életkeret, életstílus vonatkozásában) a pozitív tendenciák felerősítésével.
- Felzárkóztató funkció: a tanulási nehézségekkel küzdők differenciált pedagógiai szakmai segítséget kapnak (egyéni fejlesztési terv, egyéni tanulás ütem, tanulási készségfelmérés, korrepetálás, tantárgyi, oktatói segítség). A felzárkóztatás legfontosabb gondolatköre a tanulás tanítása.
- Tehetséggondozó funkció: a valamilyen tantárgyból vagy valamilyen készségből jobban terhelhető, nagyobb érdeklődéssel, céltudatosabb jövőképpel rendelkező diákoknak differenciálpedagógiai módszerekkel lehetőséget ad az ütemesebb előre haladásra.

- Pályaorientációs funkció: tudatos oktatói segítséggel támogat, pótol, kiegészít olyan ismeretanyagot, amelynek nincs minden szülő birtokában.

2.9. A kollégiumi közösségi élet fejlesztésének módszerei, eszközei, a művelődés és sportolási tevékenység szervezése

- Csoport: a kollégium legkisebb szervezeti egysége, amelyet csoportvezető oktató (csoportnevelő) irányít, s amelynek önálló diák csoportvezetője van. A csoport választott két tanulója tagja a diákönkormányzatnak. A csoport saját programot készít, ami része a kollégium éves munkatervének. A csoportok összetétele homogén.
- Fórumok:
 - csoportfoglalkozások hetente,
 - kollégiumi közgyűlés (tanévnyitó, félévi, tanévzáró),
 - munkatársi értekezlet havonta (valamint igény szerint).
- Kulturális tevékenység (kiállítás, múzeum-, színház-, mozilátogatás)
- Sporttevékenység (mindennapi testedzés, mozgás, szervezett házbajnokság, iskolai és egyesületi versenyeken való részvétel)

3. A pedagógiai tevékenység szerkezete

3.1. A kötelezően biztosítandó foglalkozások rendszere, szerkezete

A kollégium tevékenységi rendszerének kialakításakor figyelembe vettük a ránk vonatkozó törvények, rendeletek és azok módosításainak előírásait.

Megfogalmazzuk az egyes tevékenységek eszköz és anyag szükségletét is, amelyek nélkül azok eredményesen nem működtethetők.

Abból a nevelési alapelvből indultunk ki, hogy a tanulók személyisége csak az általuk végzett tevékenységrendszeren keresztül fejleszhető a legeredményesebben. A kollégium a nevelési folyamat során a tanulói tevékenységeket csoportos és egyéni foglalkozások keretében szervezi meg. Külön figyelmet fordít a nemzeti és etnikai sajátosságokra, a sajátos nevelési igényű tanulók egyéni szükségleteire, valamint a fogyatékkal élő tanulók egyéni problémáira.

A kollégium tevékenységrendszere több elemből áll: a tanulást előkészítő, segítő tevékenység, a szabadidős és sportfoglalkozások, az egyéni képességek kibontakoztatását, érdeklődést kielégítő foglalkozások rendszere. Kollégiumunk a foglalkozások formáját és tartalmát úgy határozza meg, hogy azok hozzájáruljanak a tanulóink erkölcsi gyarapodásához, személyiségük gazdagodásához, kompetenciájuk fejlesztéséhez, közösségünk fejlődéséhez.

3.2. Felkészítő foglalkozások

A tanulói létszámtól és összetételtől függően az éves munkatervben határozzuk meg a csoportok számát és összetételét, a felkészítés helyszínét.

A napi felkészülést megfelelő tárgyi környezetben és oktatói segítség mellett biztosítjuk.

A szilencium naponta 3 óra, kétszer 15 perces szünettel. A szilencium idejét és a csengetés rendjét a házirend tartalmazza. A szilenciumi munka irányítását, segítségét, ellenőrzését és értékelését az oktató (kollégiumi nevelő) a csoportfelelős tanuló bevonásával végzi.

A szilenciumi foglalkozások időkeretét úgy kell felhasználni, hogy lehetőleg bukásmentesen zárják a tanulók az évet.

A szilenciumi foglalkozások vezetésében az oktatók (kollégiumi nevelők) teljes módszertani szabadsággal rendelkeznek.

A foglalkozásokon minden tanuló számára nyugodt, csendes tanulási feltételt kell biztosítani. Ez alatt a három óra alatt a kollégiumban semmilyen más rendezvény nem szervezhető. Az iskolai tanórákra való felkészülés minden más tevékenységgel szemben elsőbbséget élvez.

3.3. Fejlesztő, felzárkóztató, tehetséggondozást segítő foglalkozások

A tanulók igen eltérő képzettségi szinttel érkeznek hozzánk, ezért fontos feladat az indulási hátrányok csökkentése. Ennek érdekében felmérjük a kiinduló helyzetet, feltárjuk a lemaradás okait, majd kidolgozzuk az egyénre szabott hatékony segítségnyújtás elvét. A tanulási folyamatot állandóan ellenőrizzük, ha kell, elvégezzük a szükséges korrekciókat.

Célmeghatározás:

- Bukásmentesség elérése.
- A belépő tanulók körében csökkenjenek az általános iskolai színvonalbeli különbségek, zárkózzanak fel a követelményekhez.

A tanulmányi munkát segítő tevékenység módszerei:

- „nyújtott tanóra” (csoportbontás),
- egyéni és kiscsoportos korrepetálás (diák, oktató), szakköri munkába való bekapcsolódás.

Az ellenőrzés-értékelés módszerei:

- rendszeres napi ellenőrzés-értékelés,
- elemző értékelés havonta az oktatók (csoportnevelők) részéről csoportszinten,
- az értékelésről és a további feladatokról szükség szerint a szülők tájékoztatása.

3.4. Napi felkészülés

- a foglalkozás megszervezése, kikérdezés, ellenőrzés, segítségnyújtás,
- közvetlenül és közvetetten oktatói segítséget igénylők kiválasztása,
- egyénileg és csoportosan tanulást végzők beosztása,
- nyugodt felkészülést biztosító rendszer kialakítása,
- folyamatos segítség és ellenőrzés,
- differenciált képességfejlesztés, tehetséggondozó foglalkozások (rendszeresen vagy alkalmanként)
- cél, hogy minden tanuló készüljön a foglalkozásokon, senki ne menjen felkészülés nélkül iskolai órára.

3.5. Csoportfoglalkozások

Az oktató (kollégiumi nevelő) csoportfoglalkozási terve a kollégium szakmai programjára épül. A csoportfoglalkozást heti egy alkalommal – a kidolgozott tematika alapján – köteles vezetni. Minden csoportban az egyéni sajátosságoktól függetlenül kiemelt szerepet kell kapnia a szociális viselkedés és illemszabályok elsajátításának, a káros szenvedélyek megelőzésének.

Ezek a foglalkozások alkalmasak arra, hogy az oktató (kollégiumi nevelő) foglalkozzon a tanulók lelki problémáival, beilleszkedési nehézségeivel, a hátrányos helyzetűek családi hátterével, a tanulók közötti gyakran ellentmondásos, konfliktusokkal terhes kapcsolatokkal. A foglalkozásokon őszinte, bizalmas légkört alakítson ki az oktató (kollégiumi nevelő), érződjék segítőkészsége, a tanulók iránti szeretete. A csoport ne csak a kollégium falain belül szervezzen foglalkozást, hanem kirándulásokkal, mozi, színház, múzeum látogatásával, vagy egy-egy esti programmal tegye gazdagabbá életét.

A tanulócsoporton belül célszerű kisebb egységeket létrehozni, melyek egyaránt növelik a közösségi élet és a tanulmányi munka hatékonyságát. Ezekről a heti foglalkozásoktól függetlenül az oktató (csoportnevelő) minden nap köteles csoportjának napi tevékenységéről tájékozódni.

Értékelje, reagáljon a napi iskolai teljesítményekre, a jók kapjanak megerősítést, a gyengék biztatást, azonnali segítséget. Az őszinte légkörben az oktató (kollégiumi nevelő) olyan információkat kaphat, melyet a tanulók előnyére fordíthat pályaválasztásukban, az önálló életre való felkészülésükben, az önismeretükben.

Az oktató (kollégiumi nevelő) csoportja életét úgy szervezze, hogy hozzájáruljon:

- a közösség és a közösséghez tartozás érzésének kialakításához,
- a kollégium hagyományainak érzelmi kötődéséhez,
- a közös értékrendszer megteremtéséhez,
- a rend és a fegyelem elfogadtatásához,
- a képességek szerinti teljesítmények eléréséhez,
- a rábízott csoport tanulmányi és neveltségi szintjének fejlődéséhez.

A foglalkozások szervezésénél az aktuális Kollégiumi Nevelés Országos Alapprogramját vettük figyelembe, amely a következő témakörökben határozza meg a csoportfoglalkozások kerettervét és éves óraszámát.

A kollégiumi csoportfoglalkozások éves óraszámja

TÉMAKÖR	9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam	13-14. évfolyam
A tanulás tanítása	3	2	2	2	1
Az erkölcsi nevelés	2	2	2	1	1
Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	2	2	2	1	1
Állampolgárságra, demokráciára nevelés	2	2	2	1	2
Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése	1	1	1	1	1
A családi életre nevelés	1	2	2	3	3
Testi és lelki egészségre nevelés	2	2	2	2	2
Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	2	2	2	1	1
Fenntarthatóság, környezettudatosság	2	2	2	2	2
Pályaorientáció	2	2	2	2	2
Gazdasági és pénzügyi nevelés	2	2	2	3	3
Médiatudatosságra nevelés	1	1	1	1	1
	22 óra	22 óra	22 óra	20 óra	20 óra

3.6.Témakörök

- A tanulás tanítása
- Az erkölcsi nevelés
- Nemzeti öntudat, hazafias nevelés
- Állampolgárságra, demokráciára nevelés
- Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése
- A családi életre nevelés
- Testi és lelki egészségre nevelés
- Felelősségvállalás másokért, önkéntesség
- Fenntarthatóság, környezettudatosság
- Pályaorientáció
- Gazdasági és pénzügyi nevelés
- Médiatudatosságra nevelés

A kollégiumokban évi 36 nevelési héttel (a befejező évfolyamokon 31 nevelési héttel), ezen belül minden héten egy kötelező csoportfoglalkozással kell számolni. Ennek közel 60%-ában, azaz 22, illetve 20 csoportfoglalkozáson az itt megjelölt témákat kell feldolgozni a kollégiumokban. A további idő a csoport és a kollégium, valamint a csoport tagjainak ügyeivel, szervezéssel, közösségi feladatok megszervezésével telik.

3.6.1. A tanulás tanítása

Célunk az iskolai tanulás hatékonyságának növelése, a jobb eredmények elérése és annak a tudatnak a kialakítása, hogy a rendszeres és folyamatos készülés, a gyakorlás az iskolai siker alapja. A kollégium támogatást nyújt abban, hogy a tanulók eredményesen fejezzék be az iskolát.

A kollégium lehetőséget biztosít arra, hogy a tanulók megismerjék és elsajátítsák a helyes tanulási módszereket. Kiemeli a tanulási motívumok - az érdeklődés, a megismerés és a felfedezés vágyának - fejlesztését, hangsúlyt helyez annak előmozdítására, hogy az ismeretek elsajátítása ne csak kötelességként, hanem igényként is fogalmazódjon meg a tanulóknak, s így életprogramjuk részévé váljon a tanulás.

A tanulási tevékenység főbb elvei:

- A tanulási feltételek megteremtése.
- Egyéni adottságok és az iskolai igények figyelembevétele.
- A tanulásra motivált tanuló tud hatékonyan tanulni.
- Megfelelő tanulási módszerek és technikák megismertetése, kiválasztása, alkalmazása.
- A nyugodt tanuláshoz szükséges szervezeti keretek biztosítása (szilencium).

Fejlesztési követelmények:

- Hatékony tanulási technikák elsajátítása, módszerek kiválasztása.
- A megszerzett és elsajátított ismeretek, információk szelektálása, értelmezése, rendezése.
- A tanulást segítő hagyományos és modern eszközök alkalmazása.

Az iskolai követelmények teljesítésére való felkészítés. Továbbtanulásra, pályaválasztásra, szakmatanulásra való felkészítés- életkori és egyéni adottságok figyelembevételével. A kollégium egyik partnere a család, a másik az iskola, amelynek eredményes elvégzésében a kollégium segíti a tanulókat, hogy a jövőjük megalapozásával készülhessenek az önálló életre.

A kollégium segíti a tanulókat a tantervekben meghatározott ismeretek, az egyénileg hatékony módszerek és technikák elsajátításában, és az élethosszig tartó tanulás igényének megalapozásában, kialakításában.

3.6.2. Az erkölcsi nevelés

Célunk a kollégisták személyiségének, jellemének fejlesztése az alapvető erkölcsi normák megismertetésével és átadásával életszerű keretek közt. A kollégium közösség élete, a kollégium dolgozóinak példamutatása elő kell, hogy segítse a tanulók életében olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és tisztesség, a türelem, a megértés, az elfogadás, a szociális érzékenység. A tanulók erkölcsi és életvezetési kérdéseit a napi gyakorlatból vett példákkal, életszerű körülmények között próbáljuk megválaszolni az egyéni törekvések és közösségi érdekek lehetőség szerinti egyeztetésével.

Fejlesztési követelmények:

- A tanuló lássa be az erkölcsi fejlődés fontosságát.
- Tapasztalatai és ismeretei révén ismerje fel a morális helyállás fontosságát.
- Képes legyen megfelelő erkölcsi választásokra.

3.6.3. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

Célunk, hogy identitástudattal rendelkező nemzeti hagyományainkat, kulturális örökségünket, történelmi múltunkat ápoló és más népek, nemzetek és etnikai kisebbségek kulturális értékeit tiszteletben tartó állampolgárok legyenek diákjaink. Fő célunk, hogy hozzájáruljunk annak a tudatnak a kialakításához, amely a hazát, a szülőföldet nemcsak területben, anyagi javakban látja, érzékeli, hanem ezeréves lelki, szellemi tartalommal telítve, épít a hazaszeretetre, mely örök érvényű és mindig biztos eligazodási pontot ad.

Ennek érdekében fő feladatunknak tartjuk, hogy megismerjék kollégiumunk, városunk történetét. Ismerjék szülőfalujuk, városuk, családjuk, őseik múltját. Tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát. Érzelmileg is kötődjenek nemzetünk sorsfordító ünnepein keresztül a magyar hazához, tiszteljék a nemzeti szimbólumokat, ismerjék a Himnuszt és a Szózatot, a nemzet sorsát bemutató szépirodalmi és művészeti alkotásokat.

Európa a magyarság tágabb hazája, történelmének megismerése egyben azt is jelenti számukra, hogy felfedezik és tisztán látják, hogy elődeink mit tettek évszázadokon keresztül az egységes európai kultúra fennmaradásáért, gazdagodásáért.

Feladatunk az anyanyelvű nevelés, a nemzetiséghez való tartozás tudatának erősítése, a nemzetiségi szokások ápolása, fejlesztése.

Fejlesztési követelmények:

- A közösségi összetartozást megalapozó közös értékek ismerete.
- A közösséghez tartozás, a hazaszeretet fontosságának tudatosítása.
- Magyarország és a magyarság nemzeti szimbólumainak ismerete.
- A magyar tudomány, kultúra és sport kiemelkedő személyiségeinek ismerete.
- A település kultúrtörténetének, hagyományainak ismerete.

3.6.4. Állampolgárságra, demokráciára nevelés

Célunk, hogy diákjainkat törvénytiszteletre, az együttélés szabályainak betartására, az emberi méltóság és jogok tiszteletére, erőszakmentességre, méltányosságra neveljük. A foglalkozások során a kollégista megismeri a jog uralmára épülő közélet működését, az abban való állampolgári részvétel jelentőségét.

Kiemelt jelentőségű az egyéni célok és a közjó közötti összhang megteremtése, a nemzeti öntudat és kohézió erősítése.

Fejleszteni kell a diákok önálló, kritikai gondolkodását, elemzőképességüket és vitakultúrájukat, hogy a közügyek gyakorlásában sikeresek lehessenek. Legyenek képesek eltérő szempontok mérlegelésére, erősödjön szóbeli és írásbeli kifejezőképességük.

A kollégiumunkban alapvető célként fogalmazható meg a társadalom szerkezetének és működésének megértése. A kollégiumi lét kiváló terepet biztosít a társadalmi tevékenységek megismerésének, a felnőttkori polgári létnek, a rugalmasságnak, a toleranciának, az együttműködésnek, továbbá az agressziómentességnek.

Fejlesztési követelmények:

- Az állampolgár és a társadalom együttműködésének fontosságát megérteni az egyéni és társadalmi célok elérése érdekében.
- A jog szerepének értelmezése a társadalmi életben.
- A demokratikus állam működésének főbb elemeinek ismerete.
- Kötelezettségek és jogok gyakorlása a kollégiumi diák-önkormányzat intézményében.

3.6.5. Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Célunk a kollégisták személyiségének, jellemének, aktuális pszichés állapotának megismerése és fejlesztése egyénileg és csoportban, annak érdekében, hogy saját szerepüket, helyzetüket, lehetőségeiket minél reálisabban megismerjék és értékeljék szűkebb és tágabb környezetükben. Célunk továbbá, hogy felkészítsük őket a konstruktív életvezetési technikák elsajátítására, gyakorlati alkalmazásának képességeire.

Az önismeret és egyéni fejlesztés mellett fontos feladatunk az egyéni és közösségi motívumok, a célrendszer és helyes értékrend megismerése, kialakítása, a kollégista társadalmi orientálódásban való segítése, az egyéni törekvések és közösségi érdekek, lehetőségek szerinti egyeztetése, az érdekvédelmi és érdekegyeztetési technikák gyakorlása. Fontos szerepe van az

érzelmeik hiteles kifejezésének, a mások helyzetébe történő beleélés képességének, az empátia fejlesztésének, a kölcsönös elfogadásnak.

A közösségi lét, a csoporthoz tartozás, az egymás közötti interakciók elősegítik a reális énkép és az önértékelés kialakulását, melyek a személyiségfejlődés meghatározó elemei.

Fejlesztési követelmények:

- Az emberi kapcsolatok létrejöttét elősegítő és gátló személyiségvonások megismerése.
- Az emberi kapcsolatok értékességének felismerése az emberi együttélésben.
- Életkornak megfelelő társas kommunikáció alkalmazása.
- A választási lehetőségek felismerése, döntési helyzetekben a lehetőségek mérlegelése.
- Helyes önismeret kialakítása, önmaga felvállalása, másik ember tisztelete, megértése.

3.6.6. A családi életre nevelés

A család kiemelt jelentőséggel bír a fiatalok erkölcsi érzékének, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában.

A kollégium kiemelt fontosságú feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi értékek megbecsülése. Célunk, hogy ismereteket nyújtsunk a tanulók családi életében felmerülő konfliktusok kezeléséhez, az erkölcsi értékek kialakulásához, a felelős párkapcsolatok kialakításához, a szexuális nevelés kérdéseire.

Fejlesztési követelmények:

- Különböző szerepek és szabályok megismerése a családban.
- A családalapítás, családtervezés, a helyes párkapcsolat és felelősségvállalás fontosságának tudatosítása.
- A helyes szexuális kultúra jelentőségének ismerete a párkapcsolatokban.

3.6.7. Testi és lelki egészségre nevelés

A foglalkozások célja, hogy felkészítse a kollégistákat az egészséges életmód, életviteli szokások tudatos felépítésére, gyakorlására, az ezekhez szükséges ismeretek megszerzésére. Alakuljon ki az egyéni és a kollégiumi közösségi életritmushoz igazodó napirend, legyenek képesek tevékenységeiket egészséges, tiszta környezetben, esztétikus, nyugodt körülmények között folytatni.

Kollégiumunk a biztonságos és befogadó környezet kialakításával hozzájárul ahhoz, hogy tanulóink elutasíthassák a szenvedélybetegséghez, a káros függőséghez vezető szokások kialakulását, mellyel a diákok kiegyensúlyozott, harmonikus fejlődését segíti elő.

A nevelés során alternatívákat nyújtunk, melyekkel segítjük a kollégistát problémái megoldásában, konfliktusai kezelésében és válsághelyzetben támaszt nyújtunk számára. Módot kell adni arra, hogy elsajátíthassa a mindennapi élet során adódó ügyei intézésének, érdekei érvényesítésének jogszerű és alkalmas módjait.

A tanulók a kollégiumi életben képessé válnak a harmonikus és konstruktív életvitel szokásrendszerének kialakítására, elsajátítják az ehhez szükséges ismereteket, készségeket. Kialakul a sportoláshoz, mozgáshoz való pozitív viszonyuk.

Fejlesztési követelmények:

- A helyes életritmus és életvitel személyiségre, testi fejlődésre kifejtett jelentőségének megismerése.
- Az egészséget fenyegető tényezők, szenvedélybetegségek felismerése, megelőzési módok ismerete.
- Az egészségtudatos életmód és testmozgás napi gyakorlattá válása.
- Az egészség, a sport és a lelki élet egymásra gyakorolt hatásának ismerete.

3.6.8. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A kollégium feladata a segítő magatartás kialakítása a tanulóknál. Részben pedagógiai segítséggel, részben önálló tapasztalati úton meg kell, hogy ismerjék a hátránnyal élők sajátos igényeit, élethelyzetét.

Fejleszteni kell a diákokban az önkéntes feladatvállalást, az együttműködést, problémamegoldást, a felelős állampolgári lét kialakítását.

Az önkéntes feladatvállalási hajlandóság beépülése és megszilárdítása fontos nevelési feladat.

Fejlesztési követelmények:

- Segítő magatartás, motiváció kialakítása önkéntes feladatvállaláshoz a fogyatékkal élők iránt.
- Együttműködés és az egymásra figyelmesség tudatosítása.

3.6.9. Fenntarthatóság, környezettudatosság

Fő célunk, hogy kollégistáink képesek legyenek a környezetet terhelő, pusztító tevékenységek felismerésére, ezek csökkentésére a környezeti problémák és konfliktusok kezelésére, lehetőség szerinti megoldására. Ehhez ökológiai alapokon nyugvó, tényszerű és alkalmazható ismeretekre van szükségük. A tanulóknak meg kell tanulniuk, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan, felelősségteljesen használják.

Ösztönözzük kollégistáinkat a környezet védelmére, arra, hogy tartózkodjanak környezetük káros terhelésétől, minden olyan cselekménytől, ami környezetünk állapotát rontja. Kollégiumunk segítse elő a tanulók környezettudatos szemléletének, magatartásának kialakítását, a környezettel való harmonikus együttélés megteremtését, elősegítve ezzel az élő természet fennmaradását és fenntartható fejlődését.

Továbbá feladatunk, hogy megismertessük azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, melyek változásokat, válságokat idézhetnek elő. Törekedni kell a kollégista pozitív jövőképeinek kialakítására, meg kell tanítani a közvetlen és tágabb környezetük értékeinek sokszínűségének megőrzésére, gyarapítására.

Fejlesztési követelmények:

- Környezetre káros tevékenységek és anyagok felismerése, elkerülése.
- Kollégium külső és belső környezetének alakítása a környezeti szempontok figyelembe vételével.
- A személyes élettér kialakításában a környezetbarát módok előtérbe helyezése.
- Környezetvédő megoldások, környezettudatos döntések meghozatalának képessége.
- Természet tisztelete, környezet megbecsülése.

3.6.10. Pályaorientáció

A pályaorientációval célunk a felnőtt lét szerepeire való felkészítés. Feladatunk, hogy segítsük a tanulóink lehetséges további iskola- és pályaválasztását, az önismeret, a pályaismeret, a társadalmi kihívások és a gazdasági helyzet tükrében.

Átfogó képet kell adni a munka világról és biztosítani kell a feltételeket ahhoz, hogy a diákok kipróbálhassák képességeiket, elmélyülhessenek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhassák későbbi hivatásukat. Tudatosítani kell a tanulóinkban, hogy életük során többször kényszerülhetnek pályamódosításra.

Fejlesztési követelmények:

- Önismeret, saját képességek felismerése a helyes pályaválasztásban, pályaválasztási lehetőségek mérlegelése.
- Önálló tájékozódás a pályaválasztási dokumentumokban.
- Munkahelyi feladatok és elvárások önálló értelmezése.
- Álláskeresés különböző technikáinak alkalmazása, megfelelő kommunikáció kialakítása.
- Folyamatos tanulás, önképzés fontosságának tudatosulása.
- Megfelelő munkaerő-piaci, munkavállalói ismeretek elsajátítása a választott hivatással, szakmával kapcsolatban.

3.6.11. Gazdasági és pénzügyi nevelés

Célunk, hogy a tanulóknak tudatosítsuk a felelősségüket a munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén.

Meg kell tanítani őket egy-egy döntés előtti mérlegelésre, a következmények és kockázatok felmérésére.

A diák-önkormányzati tevékenység segíti a közösség érdekeit is figyelembe vevő magatartás és körültekintő, felelős döntéshozás kialakulását. Gyakorolhatók a döntés és a felelősség egymásra hatásából adódó helyzetek.

Fejlesztési követelmények:

- A társadalmi, gazdasági problémák kialakulásának, okainak ismerete.
- Elsajátítani az ésszerű családi gazdálkodás kialakításának módszereit.

- Pénzkezelés különböző technikáinak alkalmazása.
- A munka jelentőségének, a vállalkozások szerepének, a kockázatvállalás fontosságának és veszélyeinek ismerete.

3.6.12. Médiatudatosságra nevelés

A kollégiumnak meg kell ismertetnie a diákokkal a média működésének és hatásmechanizmusának főbb törvényszerűségeit. Fel kell tárni a média és a társadalom közötti kapcsolatokat, a valóságos és virtuális érintkezés különbözőségét.

Nagy jelentőséggel bír az új és hagyományos médiumok megismertetése, a megfelelő értelmező, mérlegelő beállítódás kialakítása.

Fejlesztési követelmények:

- Online kommunikáció és az online média nyújtotta lehetőségek hatékony felhasználása.
- A közösségi tartalmak etikus, jogszabályok szerinti használatának ismerete.
- Az adatbiztonság, jogtudatosság, függőség és egyéb veszélyek ismerete.
- Mérlegelő gondolkodás kialakítása a médiatartalmak megválasztásához.

3.7. Speciális ismereteket adó foglalkozások

3.7.1. Szabadidő eltöltését szolgáló csoportfoglalkozások

Célja: a szocializációs folyamat irányítása, közösségi helyzetek kialakítása, a közösségi lét nevelő hatásainak kihasználása, tematikus ismeretátadás.

Feladat: a tanulók rendszeres csoport szintű találkozásának biztosítása, kötött, rendszerben, szakmai programban, munkatervben szabályozott témák feldolgozása, kommunikáció, a csoport életével, dinamikájával kapcsolatos megbeszélések, értékelés.

Tevékenység tartalma: csoportigényekhez igazított.

Formája: csoportos együttlét

A szabadidős foglalkozásokon meghatározó szerepet kap az egészséges és kulturált életmódra nevelés, az önkiszolgáló képességek fejlesztése, a sport, a természeti környezet megóvása, ápolása.

A kollégiumban figyelmet kell fordítani az irodalmi, képzőművészeti, zenei és vizuális képességek fejlesztésére. A cigány etnikai kisebbség kultúrájának megismerése, tiszteletben tartása része a szabadidős tevékenységnek. A fogyatékkal élők speciális nevelést igénylő tanulók esetében az érdekképviseleti szervek megismertetése, művészeti tevékenység szervezése a feladat.

A kollégiumi és csoport kirándulások alkalmat adnak a történelmi, a kulturális és természeti értékeink megismerésére. A különböző rendezvények erősítik a kollégiumi közösséget.

Lehetőséget teremtünk a különböző településekről érkező tanulóknak, hogy társaikkal megismertessék saját lakó környezetük múltját és jelenét.

E foglalkozásoknál jelentősen építünk a kollégium eddig jól működő és bevált, a tanulók által kedvelt és a személyiséget fejlesztő szabadidős tevékenységekre.

3.7.2. Szabadon választható kötelező foglalkozások

Célja: a tanulók szabadidejének hasznos lekötése, fizikai-szellemi készségek, képességek fejlesztése, ismeretátadás, egészségfejlesztés, szocializálódás.

Feladat: a tanulók rendszeres, órarend által meghatározott foglalkozásainak biztosítása a pedagógiai programban megfogalmazott foglalkozástípusok alapján.

Formája: csoportos együttlét. Minimális tanulói létszám: 5 fő/foglalkozás

A tanulók a tanév kezdetén szabadon választhatnak a kollégium által felkínált, oktatók (kollégiumi nevelők) által tartott, szakmai programban meghatározott kötelező foglalkozások közül. A kiválasztott foglalkozások látogatása a tanév során kötelező, a hiányzást a házirendben szabályozott módon igazolni kell.

A foglalkozások órarendben meghatározottak, heti ciklikusságban ismétlődnek.

A foglalkozások típusai:

- Sportfoglalkozás: a tanulók testi, fizikai fejlődésének segítése, a rendszeres heti testmozgás biztosítása a kiválasztott sportágak segítségével.
- Kulturális foglalkozás: a nemzeti és egyetemes kulturális értékek megismertetése, az általános kulturális műveltség bővítése. Interaktív ismeretterjesztő előadások, mozi klub, színjátszás és színházlátogatás, múzeumtörténet és múzeumlátogatás, települési, megyei kulturális rendezvények látogatása.
- Életmód-életvitel: felkészítés az önálló életvezetésre, az egészséges, kiegyensúlyozott, harmonikus életmódra. Egészségügyi alapismeretek, táplálkozás, szenvedélybetegségek, családmódel, karrierépítés, háztartástan.
- Informatika: napjainkban nélkülözhetetlen számítástechnikai alapfunkciók elsajátítása, fejlesztése. Az internet lehetőségeinek feltárása, előnyeinek, veszélyeinek megismerése.

3.8. Kollégiumi „Jó gyakorlatok”

A kollégium szerepet vállal a hálózati, horizontális tanulás mintaadásában. A sikeres modernizációs folyamatok megtapasztalásához, honosításához lehetőséget biztosítunk intézménylátogatásra, hospitálásra, az adaptív tanulás, az önfejlesztő gyakorlatok megismertetésére és elterjesztésére.

A kollégium „Jó gyakorlatai”:

- Éjszakai akadályverseny: teret ad a tanulóknak a különböző nehézségű szellemi és fizikai feladatok megoldására. A feladatok megoldása során a tájékozódás, helyzetfelismerés, döntéshozás, kreativitás, csoportmunka, tolerancia, empátia, bizalom fejlődése kiemelt szerephez jut.
- Egészségkosár: felkészít az egészséges életmód, életviteli szokások tudatos felépítésére, gyakorlására, a környezettudatos életvitelre, az ehhez szükséges

ismeretek megszerzésére. A diákok érdeklődési körüknek megfelelően válogathatnak az „egészségkosárból”.

- Hagyományörző maszkafelvonulás: a hagyományápolásra, a múlt értékeire építkezve fejleszti játékos, de ugyanakkor életszerű formában és környezetben a szociális kompetenciákat egy települési felvonulás keretében.
- Népi hagyományos ételeink: a hagyományápolásra, a múlt értékeire építkezve fejleszti játékos, de ugyanakkor életszerű formában és környezetben a szociális kompetenciákat a gasztronómia keretei között.

3.9. Diák sportkör

A testi képességek fejlesztése és rendszeres karbantartása érdekében ki kell használni a kollégiumon belüli és a település adta lehetőségeket. Felismerve a sport egészségmegőrző szerepét, az egészséges versenyszellem hatását, fontosnak tartjuk, hogy minél szélesebb skálán ki tudjuk elégíteni a diákjaink ez irányú igényeit.

Egész éven át tartó bajnokságokat bonyolítunk le (asztalitenisz, sakk, kosárlabda, röplabda, labdarúgás sportágakban) a tanulócsoporthoz és egyéni jelentkezők között.

A kollégiumban pályázatok segítségével és saját erővel kondicionáló termet alakítottunk ki, amely a kollégisták körében népszerű. Kerékpárral rendelkezik a kollégium, amelyet diákjaink kirándulásra a város környezeti értékeinek a megismerésére használnak.

Több tanulónk iskolai, városi sportkör, sportegyesület tagja.

3.10. Egyéni törődés

Célja: a szocializációs folyamat egyénre szabott irányítása, a kollégista életforma egyéni értelmezése, a beilleszkedés megkönnyítése, egyéni gondok segítségének pedagógiai színtere.

Feladat: az egyén teljes körű pedagógiai és szülői jellegű segítése, nevelése, motiválása, értékelése.

Tevékenység tartalma: egyénhez igazított.

Formája: egyéni foglalkozás, kommunikáció.

3.11. Pedagógiai felügyelet

A kollégium szervezeti egységként egy oktató (kollégiumi nevelő) közreműködésével (ügyeletes oktató-nevelő) gondoskodik a foglalkozáson nem tartózkodó tanulók pedagógiai felügyeletéről és a kollégiumi élet szervezéséről.

Az ügyeletes oktató (kollégiumi nevelő) rendszeres ellenőrzést folytat a külső-belső biztonsági rendszabályok, a balesetvédelmi előírások betartása, az egyéni és közösségi tulajdon védelme érdekében. Biztosítja a házirend betartását, időszakos ellenőrzést folytat az egyéni és közösségi rend fenntartása, a tisztasági és az egészségvédelmi szabályok teljesítése céljából.

A pedagógiai felügyelet átadásakor az ügyeletes oktatók (kollégiumi nevelők) között dokumentált információcserének kell megtörténnie.

4. Feladatok, tevékenységkategoriók

4.1. A tanulási és gondolkodási kultúra fejlesztése

Cél: a kollégiumunk kiemelt társadalompolitikai szerepe és feladata, hogy a tanulók számára lakóhelyüktől és szociális helyzetüktől függetlenül biztosítsa a minőségi tudáshoz történő hozzáférést, így meghatározó jelentősége van az esélyteremtés és társadalmi mobilitás elősegítésében.

Az ismeretszerzés, a megismerési és gondolkodási képességek fejlesztése érdekében kollégiumunk lehetőséget biztosít arra, hogy a tanulók megismerjék és elsajátítsák a helyes tanulási módszereket. Fejlesztve a kreativitást, erősítve a tanulási motívumokat – az érdeklődés, a megismerés és a felfedezés vágyát. Törekszünk a tanulási kudarcok okainak feltárására, azok kezelésére, a jó teljesítményhez szükséges pozitív önértékelés kialakítására. Segítjük a mindennapi feladatokra történő felkészülést. Gondot fordítunk arra, hogy az ismeretek elsajátítása közben a tanulásra belső igény is ébredjen a tanulóknál, s így mindennapi életük részévé váljon a tanulás. Az eredményes ismeretszerzés érdekében fejlesztjük a tanulási, megismerési és gondolkodási képességeket.

A feladathoz kapcsolódóan a következő kompetenciák fejlesztése valósul meg: hatékony, önálló tanulás, szövegértés, matematikai kompetencia, digitális kompetencia.

Tevékenység:

Ebben a munkában ismerni kell az iskolák szakmai programját, adott intézmény tanulási szokásait. Az egész napos osztályokban ezt csak az iskolákkal szorosan együttműködve tudjuk kialakítani. A tanulási nehézségekkel küzdő gyermekek esetében fel kell derítenünk, mi okozza a gondot, ezután tudunk érdemi munkát végezni. A felderítésben, a hibák javításában szorosan együttműködünk a gyermekek osztályfőnökével, a Nevelési Tanácsadóval, a Családsegítő-Gyermekjóléti Szolgálattal.

Felzárkóztatás:

A kollégiumunk olyan változatos szervezeti és módszerbeli megoldásokat alkalmaz, amelyek segítségével az egyes tanulók közötti műveltségi, képességbeli, felkészültségi, neveltségi különbségeket kezelni képes.

A kollégium feladata a tanulók képességeinek felismerése, és kibontakoztatásuk segítése. Támogatja a tanulásban elmaradt tanulókat, biztosítja annak esélyét, hogy a választott iskolában eredményesen végezzék tanulmányaikat.

A felzárkóztatást elősegítő tevékenység elvei:

- A lemaradás mértékének megállapítása.
- A felzárkózáshoz szükséges motiváció kialakítása.
- Fontos a személyes érintettség elve.
- A megfelelő tanulási technikák elsajátítása.
- Szükség esetén, a lemaradt tanuló kötelezhető a felzárkóztató foglalkozásra.
- A felzárkóztató foglalkozások rendjének kidolgozása.

A középiskolásoknál az első évfolyamon felméréseket végzünk, majd megszervezzük a felzárkóztatás rendszerét, erre több tárgyból is felkészült az oktatótestület (kollégiumi nevelőtestület). A kollégiumi felzárkóztatás mellett az oktatóknak (csoportvezetőknek) pontosan ismerni kell a kapcsolódó iskola felzárkóztató foglalkozásait, és lehetőség szerint oda mozgósítani kell a kollégistákat, munkájukat és eredményeiket figyelemmel kell kísérni, szükség esetén közzé tenni. Szaktárgyainkból, egyéni érdeklődési körünkből nekünk is fel kell készülni felzárkóztató foglalkozások vezetésére.

Tehetséggondozás:

Létrehozzuk a tehetséges tanulók kiválasztására szolgáló rendszert, segítjük a tehetséges tanulókat képességeik fejlesztésében, tudásuk bővítésében.

A tehetséggondozást elősegítő tevékenység elvei:

- Valamilyen szempontból tehetséges tanulók felkutatása.
- Megfelelő szilenciumon kívüli szervezeti forma (szakkör) biztosítása a tehetséges tanulók számára.
- Egyéni foglalkozás (eseti órákban).
- A tudatos önfejlődés elősegítése.

Társadalmi beilleszkedésük segítése:

A kollégiumunk - mint közösségi helyszín - a nevelési folyamat során hangsúlyt helyez a pozitív közösségi szokások és minták közvetítésére, a szociális készségek (empátia, tolerancia, kooperáció, konfliktuskezelés, kommunikációs és vitakultúra, szervezőkészség, stb.) fejlesztésére. Segíti a közösségi együttélés szabályainak elsajátítását, az egyén, a csoport, a társadalom kölcsönhatásainak megértését, különös figyelemmel a nemzeti, etnikai kisebbségi és vallási sajátosságokra.

A kollégiumunknak feladata a családi életre (a családtagi szerepekre, a párkapcsolatok kulturált kialakítására, a takarékos és ésszerű gazdálkodásra, stb.) nevelés.

E feladatok megvalósításában kiemelt szerepet, és megfelelő teret kap a kollégiumi diákönkormányzati rendszer.

Társadalmi beilleszkedésük segítésének fontosabb elvei:

- A tanulók ismerjék meg önmagukat.
- Önismeret kialakításának segítése.
- Önállóság kialakítása.
- Együttműködési képesség kialakítása.
- Lehetőség szerint, minél több tanuló vegyen részt a DÖK munkájában.

Követelmény:

- Sajátítsa el a közösségi együttélés szabályait.
- Vallási, etnikai hovatartozástól függetlenül tudja elfogadni társait.
- Legyen vitakultúrája.
- Rendelkezzen pozitív közösségi szokásokkal, konfliktusait kulturált módon tudja kezelni.

A tehetséges tanulókat értelmi képességeiknek megfelelő feladatok összeállításával, versenyek rendezésével segíthetjük.

4.2. Szociális kompetenciák fejlesztése

Kollégiumunk, mint szociális közeg a nevelési folyamatban nagy hangsúlyt helyez a pozitív szokások és minták közvetítésére, a szociális készségek (empátia, tolerancia, konfliktuskezelés, vita, tárgyalástechnika, szervezőkészség) fejlesztésére. A felelősi rendszer megszervezésével segíti a szociális ismeretek elméleti és gyakorlati elsajátítását, az egyén- és társadalom kölcsönhatásainak megértését.

Fontos feladat a kommunikációs- együttműködési- segítő- és vezetésképeség fejlesztése. E feladat megvalósításában különösen fontos, hogy megfelelő mértékű teret és lehetőséget kapjon a kollégiumi diákönkormányzat.

Feltétlenül szükség van olyan szabályok kialakítására, amelyek mindenki számára érthetők, követhetők, betarthatók és betartásuk ellenőrizhető.

A szociális hátrányokat az oktató (csoportnevelő) azonosítja. Ez jelentheti a család alacsony jövedelmi szintjét, a hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetet, rossz családi és szociális körülményeket, vagy más hátrányokat. A felismerést követően a kollégium egyeztetés után rögzíti a szükséges intézkedéseket és a lehetőségek függvényében végrehajtja azokat, szükség esetén más fórumokhoz, intézményekhez fordul segítségért.

4.3. Önálló életkezdés támogatása

Célunk, hogy gyermekeink készüljenek fel az önálló életvitelre, az önellátásra, a családi életre.

Tanulóinkat arra neveljük, hogy legyenek kreatívak, kezdeményezők, önállóak, tervezők, céljaik megvalósítása felé törekvő emberek, akik „több lábon” meg tudnak állni az életben. Tartsák szem előtt, hogy a felnőtt élet sikeressége szempontjából fontos az egész életen át tartó tanulás és az adott élethelyzetben szükséges átképzés.

4.4. A kulturált életmódra nevelés, szuverén világnézet kialakulásának segítése

Feladatunk felkelteni az érdeklődést a kultúra, a tudományok, a művészetek iránt, továbbá az emberiség globális problémáival kapcsolatban.

Természeti és társadalmi ismeretek átadásával, művészeti élményekkel segítjük a világban való tájékozottság, a személyes és szociális azonosságtudat fejlődését. Motiválunk és helyzeteket biztosítunk az önkifejezési lehetőségek megtalálásához. Elősegítjük az esztétikai művészeti tudatosság megjelenését, az érzelmvilág gazdagodását. A kollégium kiteljesíti a nemzet, valamint a nemzeti és etnikai kisebbségek kultúrájának, értékeinek tiszteletét, a nemzeti, történelmi és vallási hagyományok megismerését és ápolását, ezzel is erősítve a tanulók hazaszeretetét.

A kollégiumunk változatos kulturális tevékenységével hozzájárul a magyar, az európai és az egyetemes kultúra értékeinek megismeréséhez, elsajátításához és értékeléséhez.

A világról kialakított képben a gyakorlati élet terén is kiemelt helyet kap az Európához való kötődés.

A nemzeti és etnikai kisebbségi tanulók nevelését ellátó kollégium kiemelt feladata az anyanyelvű nevelés, az adott kisebbséghez való tartozás tudatának erősítése, nemzeti, etnikai kisebbségi kultúrájának, nyelvének szokásainak ápolása.

E feladatunkhoz kapcsolódóan a következő kompetenciák fejlesztése valósul meg: esztétikai művészeti tudatosság, kifejezőképesség, szociális és állampolgári kompetencia, idegen nyelvi kommunikáció, digitális kompetencia.

4.5. Egészséges életmód, környezettudatos magatartás kialakításának segítése

A testi és mentális képességek folyamatos megőrzéséhez és fejlesztéséhez szükséges a megfelelő életritmus kialakítása, az egészséges és kulturált étkezés, öltözködés, tisztálkodás, testápolás, a rendszeret belső igénnyé válása, az ehhez kapcsolódó szokásrendszer megalapozása. A tanulók olyan ismereteket, gyakorlati képességeket sajátítsanak el, szokásokat tanuljanak meg, amelyek segítik őket testi és lelki egészségük megőrzésében, az egészségkárosító szokások kialakulásának megelőzésében.

A kollégiumunk a diákok számára legyen otthonos, kulturált, esztétikus közeg, ahol a tanulók jól érzik magukat, és amely egyúttal fejleszti ízlésüket, igényességüket. Környezeti adottságai révén járuljon hozzá az egészséges életvitel, a helyes életmód iránti igény kialakulásához.

A kollégiumunk környezettudatos magatartásra neveli a tanulókat, hogy érzékennyé váljanak a környezetük állapota iránt, és hogy értsék a fenntartható fejlődés fogalmát, továbbá hogy életvitelükbe beépüljön a környezetkímélő magatartás, egyéni és közösségi szinten egyaránt.

E feladatunkhoz kapcsolódóan a következő kompetenciák fejlesztése valósul meg: természettudományos kompetencia, szociális és állampolgári kompetencia.

4.6. Társadalmi, gazdálkodási jártasságok fejlesztése

A kollégiumi nevelésünk segíti az önálló életvitel kialakítását, a majdani családi háztartás és gazdálkodás tervezését, a tudatos fogyasztóvá válást, az eligazodást a mindennapi életben, a gazdaság és a pénzgazdálkodás világában.

A kollégiumnak feladata a családi életre, a családtagi szerepekre, a párkapcsolatok kulturált kialakítására, a takarékos és ésszerű gazdálkodásra és az öngondoskodásra nevelés.

A diákönkormányzatunk tevékenysége által segíti az autonóm, felelős, a közösség érdekeit is figyelembe vevő magatartás és a körültekintő döntéshozás képességének kialakulását.

E feladatunkhoz kapcsolódóan a következő kompetenciák fejlesztése valósul meg: szociális és állampolgári kompetencia, kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia, természettudományos kompetencia.

4.7. A pályaorientáció segítése

A kollégiumunk feladata a tanulók képességeinek és érdeklődési körének megismerése. Ezáltal olyan pálya választása, amelynek követelményeire alkalmas az egyén és a társadalom is igényli. A kollégiumi élet színes, tevékenységközpontú szervezésével alkalmakat teremt a diákok alkotóképességének megnyilvánulására, a tehetségek kibontakoztatására, a diákok helyes önértékelésére.

E feladathoz kapcsolódóan a következő kompetenciák fejlesztése valósul meg: anyanyelvi és idegen nyelvi kommunikáció, esztétikai-művészeti tudatosság, kifejezőkészség, hatékony, önálló tanulás, digitális kompetencia.

4.8. A kollégium hagyományai és továbbfejlesztésének terve

A kollégium hagyományai ápolása a közösségformálást, egybetartozást, a kollégiumhoz való kötődést szimbolizálják.

Fontos a régi hagyományaink ápolása és új hagyományörző tevékenységeink felkarolása.

4.9. A kollégisták életével összefüggő hagyományok

- A tanulók maguk takarítják hálósobáikat, amelyet naponta szemlén értékelünk. Negyedévente, szintenként a legjobb szoba díjat kap.
- A külső és belső környezetet felosztjuk a kollégiumi csoportok között, melyeket ennek megfelelően gondoznak, takarítanak.
- Gólyahét a hagyományörzés jegyében október hónap elején.
- Szociális kompetenciák fejlesztése a " felnőtte válás küszöbén" - tanév során folyamatosan.
- Októberben kopjafa koszorúzás a szabadságharc és államalapítás tiszteletére.
- Decemberben Mikulás-estet, karácsonyi vetélkedőt és vacsorát rendezünk.
- Farsangi bál, jelmezzsereplés.
- Népi hagyományos ételeink március hónapban.
- Egészség hét rendezése április hónapban.
- „Herkules” sportverseny áprilisban.
- Éjszakai akadályverseny áprilisban.
- Egészségkosár áprilisban.
- Végzős tanulók elbocsátó ünnepsége, ballagás, vacsora.

4.10. Egyéb ünnepek

A kollégium a nemzeti ünnepeinkre felkészíti a kollégistákat és csatlakozik az iskolai és városi rendezvényekhez.

Megemlékezések:

- Október 6. (Aradi vértanúk)
- Október 23. (1956-os forradalom kitörése)
- Február 25. (Kommunista és egyéb diktatúrák áldozatai)
- Március 15. (1848-49-es forradalom és szabadságharc kitörése)
- Március 8. (Nemzetközi nőnap)
- Április 16. (Holokauszt áldozatai) - Június 4. (Nemzeti Összetartozás Napja)
- Csoporton belül a csoporttagok születésnapját, névnapját megünnepeljük.
- Pedagógus napon a diákönkormányzat köszönti a kollégium dolgozóit.

A felsorolt és eddig sikerrel megvalósított hagyományos rendezvényeinket hosszútávon is színvonalasan, minél nagyobb tanulói önállósággal kívánjuk megtartani. Szeretnénk az eddig jól működő hagyományainkat megőrizni.

4.11. A gyermek – és ifjúságvédelemmel összefüggő tevékenység

A gyermekvédelem minden gyermekre és ifjúra kiterjedő gondoskodás, pedagógiai, pszichológiai, szociális, egészségügyi, jogi tennivalók összessége, amelyek a gyermek és fiatalok gondozását, ellátását, eltartását, nevelését, érdekvédelmét hivatott biztosítani. A gyermekvédelem tehát egy rendkívüli sokrétű, összetett, komplex tevékenység. Szűkebb értelemben a nehéz élethelyzetbe kerülő, és/vagy különböző fejlődési, nevelési, magatartási problémákkal küzdő gyermekek szakemberek által nyújtott speciális gondozása, segítése.

Napjainkban tanulóink között egyre több olyan gyermek található, aki hátrányos helyzetű, veszélyeztetett, akinek a szülei munkanélküliek, akinek a szülei elváltak. A gyermekeken gyakran érzékelhető valamilyen családi helyzetromlásból kialakult neveltségi hátrány.

Kollégiumunkban nagy gondot jelent a hátrányos helyzetű növendékek hátrányainak csökkentése, helyzetük javítása, segítségük.

Ez tanulmányi, nevelési, általános képzési szempontból vonatkozik a tehetséges tanulókra épp úgy, mint azokra, akiknek az alpműveltséget kell elsajátítaniuk.

A kollégium számára fontos, hogy akikben "a tanulás, az iskolai értékrend, az értelmiségi életmód iránti nyitottság és a kulturális váltással kapcsolatos nehézségek vállalására vonatkozó eltökéltség" megvan, azokat támogassa, de nem kevésbé kötelessége, hogy akik egyébként lemaradnának, elkallódnának, bizonyítványt nem szereznének, azokat is felkarolja, támogassa, korrepetálja a további életesély megmaradása érdekében.

El kell tehát fogadnunk, hogy nem minden gyermek azonos képességű, vannak, akiknek sem a család, sem a baráti környezet nem tud segíteni, hogy a társadalmi élet és a kollégiumi élet nehézségeivel meg tudjon birkózni.

A kollégiumban jelentős számú hátrányos helyzetű és a veszélyeztetett tanulóval találkozunk, és a velük való foglalkozást meg kell szerveznünk.

Kollégiumunkban a szociális, anyagi, a kulturális, műveltségi, a földrajzi, lakókörnyezeti hátrányokat, illetve ezek együttes megjelenési formáit, a halmozottan hátrányos helyzet mutatóit, jellemzőit szoktuk megtalálni. Ezek természetesen nevelési és oktatási problémaként jelentkeznek nálunk és az iskolában is.

A tapasztalatok szerint a kollégiumba kerülő gyermekek eleve hátrányból indulnak, hiszen családjuktól el kell szakadniuk.

A kollégisták legnagyobb részénél kimutatható a felkészültségben bizonyos tudáshiány, elsősorban matematikában, idegen nyelvekben, magyar nyelvtanban.

Sok esetben, ha meg is van a felkészültség, annak "megmutatása" az iskolai feleletekben, felmérésekben, egyszerűen iskolai eredményességben nem jelenik meg.

A kifejezőkészség alacsony szintje, a gyengébb szókinccs, az új helyzetben a státuszkeresés, a beilleszkedés nehézségei a kollégisták részéről, ugyanakkor a városi értelmiségi származásúak magabiztos kiállásának, önbizalmának, könnyed fellépésének, jó kifejezőkészségének

megtapasztalása gyakran előidézi a visszahúzódot, a bezárkózást, az önbizalomhiányt, az ön-alulértékelést, sőt a szorongást a vidéki kistelepülésről érkezett jó képességű kollégistáknál is.

A tanuló, a kollégium, és az oktató (kollégiumi nevelő) is az iskola, az iskolai oktatók állandó kontrollja alatt van. Az iskola tanulmányi követelménye, az ottani házirend, tanítási rend jórészt meghatározza a kollégista életmódját, tanulási ritmusát. Az iskolai hatások is alakítják a kollégiumi nyugalmat vagy nyugtalanságot, a felkészülés menetét.

Éppen ezért figyelni kell a kapcsolódó iskolák belső rendjét, követelményeit, rendezvényeit. A kollégium - ha saját belső rendje, saját önálló arculata, független működési szabályzata van is, - nem térhet ki az iskolai kapcsolatok, az iskolai kontroll alól.

A gyermekvédelmi munkát olyan etikai követelmények is irányítják, amelyeket akár speciális követelményekként is elkönyvelhetünk:

- Minden kollégistát előítéletek nélkül segítünk, védünk, figyelünk, vizsgálunk, meghallgatunk, kérdezzük.
- Tiszteletben tartjuk a kollégisták egyéniségét, emberi, gyermeki, személyiségi jogait, emberi méltóságát.
- Senkit nem részesítünk igazságtalanul előnyben, de a lehetséges segítség és beavatkozás érdekében rangsorolunk a szociális és egyéb hátrányokat illetően.
- Minden kollégistához szeretettel és empátiával közeledünk.
- A megszerzett információkat titokban tartjuk, azt csak a kollégista helyzetének javítására, problémájának megoldására használjuk. Az egyéni, családi, intim információkat titokként kezeljük. Ezek alól kivétel, ha a kollégista, a kollégiumi vagy iskolai közösség bármely tagja vagy egésze súlyosan veszélyeztetve van.

4.12. Esélyegyenlőség

A kollégiumban biztosítani kell a hátrányos, halmozottan hátrányos és veszélyeztetett gyermekekkel, tanulókkal való foglalkozás lehetőségét. A tehetséggondozáson túlmenően kiemelten kell kezelni a személyiségfejlesztéssel, a beilleszkedési és magatartási nehézségekkel összefüggő, valamint a tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő pedagógiai tevékenységeket. Külön figyelmet kell fordítani az etnikai sajátosságokra, és a sajátos nevelési igényű tanulók egyéni problémáira.

Az oktató (kollégiumi nevelő) a csoportfoglalkozását heti egy alkalommal – a kidolgozott tematika alapján – köteles vezetni. Minden csoportban az egyéni sajátosságoktól függetlenül kiemelt szerepet kell kapnia a szociális viselkedés fontosságának. Ezek a foglalkozások alkalmasak arra, hogy az oktató (kollégiumi nevelő) foglalkozzon a tanulók lelki problémáival, beilleszkedési nehézségeivel, a hátrányos helyzetűek családi hátterével, a tanulók közötti gyakran ellentmondásos, konfliktusokkal terhes kapcsolatokkal. Különös figyelemmel kell, hogy legyen az oktató (kollégiumi nevelő) a sajátos nevelési igényű tanulók integrációs nevelésére.

A foglalkozásokon őszinte, bizalmas légkört alakítson ki az oktató (kollégiumi nevelő), érződjék segítőkészsége, a tanulók iránti szeretete. A csoport ne csak a kollégium falain belül szervezzen foglalkozást, hanem kirándulásokkal, mozi, színház, múzeum látogatásával, vagy egyéb délutáni, esti rendezvénnyel tegye gazdagabbá életét.

5. A nemzeti, etnikai kisebbséghez tartozók kollégiumi nevelése

Kollégiumunkba egyre nagyobb létszámban kerülnek be a roma tanulók, ezért szükség van arra, hogy a szakmai programunk erre a tényre tekintettel legyen.

Ahhoz, hogy munkánkat eredményesen tudjuk végezni, össze kell egyeztetni a roma családok nevelési stílusát és az oktatási-nevelési intézményektől társadalmilag elvárt célokat és feladatokat.

A kollégiumi nevelés lehetőséget nyújt a tanulók és családi körülményeik megismerésére a szülőkkel és a Kisebbségi Önkormányzattal való kapcsolattartás révén.

A személyiségfejlesztés folyamán az egyéni és kiscsoportos foglalkozásoknak van jelentősége. Ekkor nyílik lehetőség arra, hogy tanulóinkat megismerjük, életkörülményeikről, családi szokásaikról tájékozódjunk. Erre azért van szükség, hogy ne durva beavatkozás legyen a nevelés, hanem kölcsönös együttműködés. Ebben a tevékenységben a szülők segítségére csak akkor számíthatunk, ha érzik, hogy gyerekeiket szeretettel gondozzuk, és nem engedünk teret a negatív diszkriminációnak. A nevelési folyamatban mindig figyelniük kell arra, hogy beilleszkedésük segítése közben identitásukat ne veszítsék el. Ennek megvalósítása önismereti csoportok keretében történik.

Fejlesztésüket kötött és szabad foglalkozások keretében valósítjuk meg. A tanuláshoz való pozitív viszony kialakítását úgy tudjuk elérni, hogy segítünk a tanulási nehézségek leküzdésében, a pozitív megerősítésre hangsúlyt fektetünk.

Hangsúlyos szerep jut a testi-lelki egészség megóvásának, az életmóddal és életvitellel kapcsolatos ismeretek bővítésének, alakításának.

A csoportfoglalkozás segíti a társadalmilag elfogadott szokások kialakítását, a társas kapcsolatok, valamint a családi élet szervezésével kapcsolatos hagyományok megalapozásában a tanulókat.

Kulturális rendezvényeinken figyelembe vesszük adottságaikat, tehetségüket, számíthatunk szereplésükre, melyet szívesen vállalnak is.

A kollégiumi csoportok létszám meghatározásánál is szükség van arra, hogy a hátrányos helyzetű tanulók esetében kis létszámú csoportokban történjen a felzárkóztatás és a szocializációt segítő tevékenység.

6. Diák-önkormányzati tevékenység

A társadalomban is egyre erőteljesebben fogalmazódnak meg a diákok önkormányzásához és érdekképviseletéhez való jogok.

A kollégium mikro-társadalomként is értelmezhető, melynek demokratikus működése elképzelhetetlen a diákönkormányzat nélkül.

A pedagógiai program a diákok érzelmi és értelmi azonosulása nélkül megvalósíthatatlan. Ennek alapfeltétele, hogy a diákönkormányzat megjelenítse a tanulói érdekeket és szervezett keretek között képviselje azt.

Növekedjék a tanulói öntevékenység, önállóság. Ez a kollégiumi oktatótestületnek is érdeke, mert a felszabaduló időt hatékonyabb szakmai munkára tudja felhasználni.

Az önkormányzati tevékenységet 1 fő oktató (kollégiumi nevelő) segíti. A diákönkormányzatot segítő oktatót (kollégiumi nevelőt) a kollégium oktatótestülete javaslatára a diákság választja. A diákönkormányzat saját működési szabályzatot készít összhangban a központi rendelkezésekkel és a kollégium különböző szabályzataival. A diákönkormányzat tagjainak megválasztásakor ügyelünk arra, hogy különböző korosztályok, szakmák, nemek megfelelő képviselőkhöz jussanak.

A kollégiumi közgyűlés április hónapban választja, illetve erősíti meg a diákönkormányzat tagjait. A csoportközösségeknek delegálási joguk van.

A diákönkormányzat feladatai:

A diákönkormányzat jogát és feladatát jogszabályok, kollégiumi szabályzatok, saját szervezeti, működési szabályzata határozza meg. Kollégiumunk diákönkormányzatának egyik legfontosabb feladata, hogy önállóan szervezi a tanulók ügyeleti rendszerét.

A tanulók a diákönkormányzat irányításával, az ügyeletes oktató (kollégiumi nevelő) segítségével szervezik a kollégium mindennapos tevékenységét.

A diákközösségek fórumait és véleménynyilvánításának formáit a kollégium szervezeti és működési szabályzatában rögzítjük.

7. A szülővel való kapcsolattartás és együttműködés formái

A szülők viszonya a kollégiumhoz

Ez igen sokszínű képet mutat. A kollégisták szülei között nagyon sok a komoly szociális hátránnyal rendelkező. Sok esetben gondot okoz az étkezési térítési díj kifizetése. Előfordul, hogy a gyerekek felszerelésének, ruházatának biztosítása csak a kollégium dolgozói és külső segítők által lehetséges. Több helyen hiányzik a szülői szeretet, ragaszkodás is. Ez a szülői réteg tőlünk vár szinte minden segítséget.

A szülők egy része munkanélküli vagy alkalmi munkából tartja fenn családját, emellett jelentős az aluliskolázottak száma.

A középiskolások szülei otthonos elhelyezést, szigorú, de következetes házirendet, szeretetteljes légkört, jó tanulási feltételek biztosítását, szervezett szabadidős programokat, korszerűbb tanulási eszközök biztosítását kéri a kollégiumtól. Az oktatótól (kollégiumi nevelőtől) elvárják, hogy tudjon a gyerekekkel bánni, kiegyensúlyozott, nyugodt személyiség legyen, a gyermekek munkáját tárgyilagosan ítélje, következetes és magas követelményeket támasztó, nagy empátiás képességgel rendelkező, szakmailag felkészült legyen.

Összességében a szülők azt várják el a kollégiumtól, hogy a gyermekük a kor színvonalának megfelelő ellátásban részesüljön, az oktatók (kollégiumi nevelők) jó kapcsolatot építsenek ki a diákokkal, kísérik figyelemmel a fejlődésüket, és maximálisan segítsék az iskolai tanulmányaik sikeres befejezését.

A szülőkkel való kapcsolattartás formái:

- Alkalmi, spontán vagy szervezett érintkezések (levelezés, telefon stb.).
- Egyéni fogadóórák.
- Közös iskolai, kollégiumi fogadóórák.
- Szülői értekezlet évkezdéskor.

- Szülői részvétel kollégiumi rendezvényeken.
- Gyerek érkezése, távozása alkalmával.

A szülőkkal való kapcsolattartás fejlesztési lehetőségei:

- Szülői szervezet létrehozása, fenntartása.
- A szülők kollégiummal szembeni elvárásainak rendszeres mérése, elemzése.
- A különböző kollégiumi szabályzatok megalkotásában szülői részvétel növelése.
- Az „új szülők” hatékonyabb bevonása a kollégium életébe.
- A szülők jelentősebb bevonása a kollégiumi rendezvényekbe.
- A gyerekek személyi higiéniai felszerelésének és az iskolai taneszközök beszerzésének nagyobb szülői felelőssége.

8. A pedagógiai program végrehajtásához szükséges, a nevelő- oktató munkát segítő eszközök, felszerelések jegyzéke

A kollégium kötelező eszköz és felszerelési jegyzékét rendeletek tartalmazzák.

9. A kollégiumi nevelés minőségének, eredményességének értelmezése

- A kollégium – a szülővel és az iskolával együttműködve - hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló eredményesen fejezze be tanulmányait választott iskolájában.
- A kollégiumi nevelési folyamat során elsajátítja a társadalomba való beilleszkedéshez és a családi élethez, a hivatás gyakorlásához, az állampolgári léthez, az önálló életvitelhez szükséges alapvető ismereteket, képességeket, értékeket.
- Sokoldalú képzettsége, műveltsége párosul az új ismeretek befogadásának és a folyamatos megújulásnak a képességével.
- Kialakul reális társadalomképe.
- Rendelkezik az önszerveződéshez, a demokratikus érdekérvényesítéshez szükséges képességekkel.
- Tudása versenyképes, önértékelő képességére, szakmai felkészültségére alapozva választ tud adni a szakmai kihívásokra.
- Képes az együttműködésre. Az emberi kapcsolatok kialakítására és tovább építésére.
- Másokhoz való viszonyában toleráns, empátiával rendelkezik, társadalmi szemléletét a szolidaritás jellemzi.
- Ismeri nemzetünk, nemzeti és etnikai kisebbségünk kulturális, történelmi hagyományait.

A tevékenységek végzése közben tapasztalt tanulói megnyilvánulásokat, teljesítményeket értékeljük. Aszerint, hogy az adott követelményrendszerben - tanulás, önkiszolgálás, játék, munka, egészséges életmód, szociális kapcsolatok - a tanuló saját képességeihez mérten milyen sikeres teljesítményt, fejlődést vagy hanyatlást, visszaesést ért el.

A kollégiumi nevelés eredményességének vizsgálatához nagy segítséget jelent a kollégium minőségfejlesztési rendszere.

A minősítés szerepe:

- segíti a sokoldalú személyiség kialakítását és a közéletiségre nevelést;
- meghatározza, hogy az adott időszakban melyik munkaterületen kell fokozottabb oktatói (kollégiumi nevelői) tevékenységet folytatni;
- növeli az egyén és a csoport aktivitását;
- ösztönöz - az egyes munkaterületeken - az alapvetően fontos tevékenységek körének kidolgozására;
- segíti az adott közösség színvonalához mért gazdag és színes tevékenység közösség általi megszervezését;
- rámutat az egyes tanulók eredményeire és hibáira, a közösségi élet, az önkormányzat eredményeire és gyengéire.

Az egyéni teljesítés döntő láncszeme a közösségi munkának. A közösségben minden tanuló bizonyos területeken hasznosítsa képességeit, adottságait, legyen hasznára a közösségnek. A kollégium közösségeinek tevékenysége, tevékenységük minősége adja az intézmény egészének teljesítményét. Az egyéneknek és a közösségnek jól kell ismerniük a követelményrendszert.

A minősítő rendszerünk csak akkor hasznos, ha azt mindig az adott közösségek és egyének teljesítőképességéhez igazítjuk.

A minőségfejlesztési rendszer fő elemei:

- Nyitott önértékelés (intézményi helyzetfelmérés)
- Az érdekelt felek azonosítása
- a közvetlen és a közvetett érdekelt felek pontos meghatározása.
- Az érdekelt felek igényeinek és elégedettségének felmérése.
- A velünk szemben támasztott igényeinek konkrét megismerése.
- Az igények elemzése.
- Az egyes érdekeltek igényeinek fontossági sorrendje.
- Az igények lényeges elemeinek kiemelése, összhangja.
- A célok és prioritások meghatározása, illetve összhangja.
- A kollégium humánerőforrásainak ésszerű felhasználása, folyamatos fejlesztése (a pedagógiai munka során az oktató és a diákok között alkotó, cselekvő, felelősséget vállaló légkör legyen a meghatározó).
- A kollégiumi nevelésre-oktatásra vonatkozó országos és helyi (fenntartói) elvárások.

Fejlesztési elvek:

- Tartalmi elemei:
 - a kollégium elhelyezési, tárgyi feltételeinek fejlesztése,
 - a pénzügyi források fejlesztése (pályázatok),
 - a szakmai programban megfogalmazott tevékenységrendszer eszközháttérének, személyi feltételeinek fejlesztése,
 - a kollégium hagyományainak ápolása, fejlesztése,

- diák-önkormányzati, közösségi élet fejlesztése,
 - mérési, értékelési, önértékelési rendszer fejlesztése.
- A fejlesztési elvek megvalósítása:
 - a szakmai program lebontása vezetői, oktatói (kollégiumi nevelői), technikai dolgozói szintre,
 - a szakmai programból adódó diák-önkormányzati, tanulói tevékenységek feladatok,
 - személyre szóló (munkaköri leírás, munkaterv, foglalkozási terv, vezetői megbízás) feladatok, időarányos, határidős teljesítése.
 - A fejlesztési elvek megvalósításának értékelése:
 - vezetői (nevelési igazgatóhelyettesi) értékelés havonta (az elmúlt hónap munkájáról kollégiumi oktatótestületi szinten),
 - oktatói (kollégiumi nevelői) önértékelés (szempont rendszer szerint) félévente,
 - igazgatói, igazgatóhelyettesi, munkaközösség-vezetői értékelés félévente,
 - átfogó igazgatói értékelés oktatótestületi szinten tanév végén, illetve kollégiumi közgyűlésen,
 - diák-önkormányzati értékelés a kollégiumi közgyűlésen félévente.
 - Korrekciós terv készítése és megvalósítása:
 - a napi kollégiumi tevékenységek megszervezésénél kollégiumi oktatótestületi egyetértéssel lehet időpontot, módszert, megvalósítási formát változtatni,
 - a szakmai programban megfogalmazott, az éves munkatervben lebontott feladatokat csak a szorgalmi időn kívül lehet módosítani (tanév előkészítő értekezlet) kollégiumi oktatótestületi egyetértéssel,
 - a szakmai programon kívüli feladatok amennyiben összhangban állnak a kollégium céljaival, évközben is beemelhetők a tevékenységrendszerbe.
 - Az önértékelés fejlesztése:

Az önértékelést a következő területeken kell elvégezni:

 - A kollégium dokumentumai (vezetői, kollégiumi oktatótestületi szinten),
 - csoportszintű oktatói (kollégiumi nevelői) programok (oktatói-nevelői szinten),
 - általános nevelési feladatok végrehajtása csoport és tanulói szinten (oktatói-nevelői szinten),
 - speciális nevelési feladatok (oktatói-nevelői szinten),
 - intézményi szakmai programok, továbbképzések, pályázatok (vezetői, oktatói-nevelői szinten).

Célkitűzésünk, hogy a dokumentumainkban, szakmai elveinkben megfogalmazottak és a mindennapok gyakorlata között minél nagyobb összhang legyen. Szeretnénk, ha szakmai elképzeléseink a gyakorlat minél több területén kiállnák a próbát. Ehhez arra van szükségünk, hogy pontosan ismerjük a körülöttünk lévő valóságot, a gyakorlatot.

Gyula, 2023. szeptember 1.

Czeglédiné Szappanos Anita
igazgató